

ROLUL COMPETENȚEI DIGITALE ÎN ADAPTAREA ADULȚILOR LA LUMEA MODERNĂ

Alexandru BIBIC, *doctorand,*
UPS „Ion Creangă” din Chișinău,
profesor de fizică și informatică,
IP Colegiul de Medicină Cahul
ORCID ID: 0009-0002-4234-3469

CZU: 37.016-053.8: 004

DOI: 10.46727/c.01-02-12-2023.p183-186

Abstract. *This article focuses on how adults can develop their digital competence to meet the demands of the modern world. Digital competence is an essential skill to thrive in the modern world, stimulating lifelong learning and adapting to technological innovations. Digital competence means being able to access and use relevant information, communicate and cooperate effectively with others, create and share quality digital content, ensure the security of personal and others' data and information, respect digital rights and responsibilities and solve diverse problems with ICT.*

Keywords: *digital competence, modern world, skills, adults, ICT.*

Competența digitală este capacitatea de a utiliza tehnologiile informaționale și de comunicație (TIC) în mod eficient și responsabil, pentru a atinge obiective personale, profesionale și sociale. Competența digitală include abilități precum căutarea, evaluarea, gestionarea, crearea și partajarea informațiilor digitale, precum și utilizarea unor instrumente și servicii digitale pentru comunicare, colaborare, rezolvarea problemelor și învățarea continuă.

Competența digitală este esențială pentru adaptarea adulților la lumea modernă, deoarece le permite să acceseze și să beneficieze de oportunitățile oferite de societatea digitală, cum ar fi accesul la informații, la educație, servicii publice, sănătate, cultură, divertisment și participare civică. De asemenea, competența digitală le sporește șansele adulților de a se angaja sau de a se reorienta profesional, deoarece majoritatea locurilor de muncă necesită un anumit nivel de competență digitală, iar unele domenii, cum ar fi cel al economiei digitale, oferă noi oportunități de ocupare a forței de muncă.

Competența digitală nu este însă o abilitate statică, ci una dinamică, care trebuie actualizată și dezvoltată în permanență, pentru a face față schimbărilor rapide și inovațiilor din domeniul TIC. De aceea, adulții au nevoie de oportunități de învățare formală, nonformală și informală, care să le permită să-și îmbunătățească competența digitală și s-o adapteze la nevoile și contextele lor specifice. În acest sens, rolul educației pentru adulți este crucial, deoarece poate oferi adulților cursuri, programe, resurse și sprijin personalizat pentru dezvoltarea competenței digitale.

Cele mai importante abilități digitale pentru adulți depind de scopul și contextul în care aceștia le folosesc, dar în general se pot grupa în cinci domenii de competență, conform cadrului european DigComp [1]:

- **Informare și alfabetizare digitală:** capacitatea de a identifica, localiza, prelua, stoca, organiza și analiza informații digitale, evaluând obiectivul, fiabilitatea și securitatea surselor;
- **Comunicare și colaborare:** capacitatea de a comunica, interacționa, colabora, partaja și participa la comunități și rețele digitale, respectând normele de conduită și de exprimare adecvate;
- **Creare de conținut digital:** capacitatea de a crea și edita conținut digital în diferite formate, exprimând idei creative și respectând drepturile de proprietate intelectuală și licențele de utilizare;
- **Siguranță:** capacitatea de a proteja dispozitivele, conținutul, datele personale și intimitatea în mediile digitale, precum și de a fi conștient de riscurile și amenințările online și de a le preveni sau combate;
- **Rezolvare de probleme:** capacitatea de a identifica nevoi și probleme și de a rezolva sarcini conceptuale și practice prin utilizarea unor instrumente și servicii digitale, fiind flexibil, adaptabil și inovator.

Competența digitală este un factor-cheie pentru integrarea și succesul adulților pe piața muncii, deoarece mediul de lucru este tot mai influențat și transformat de tehnologiile informaționale și de comunicație (TIC). În acest context, adulții au nevoie de competențe digitale pentru a:

- **accesa** locuri de muncă: multe locuri de muncă sunt publicate și accesate prin intermediul platformelor digitale, cum ar fi site-urile de recrutare, rețelele sociale sau portofoliile online. Adulții trebuie să știe cum să folosească aceste platforme pentru a căuta, aplica și interacționa cu potențialii angajatori, precum și pentru a-și prezenta competențele, experiența și realizările în mod atractiv și relevant;
- **dezvolta** competențe profesionale: mediul de lucru este în continuă schimbare și evoluție, iar adulții trebuie să se adapteze la noile cerințe și oportunități. Pentru aceasta, adulții trebuie să fie capabili să învețe în mod continuu și autonom, folosind resursele digitale disponibile, cum ar fi cursurile online, tutorialele video, blogurile, podcasturile etc. De asemenea, adulții trebuie să fie capabili să-și evalueze și să-și certifice competențele digitale, folosind instrumente cum ar fi cadrul european DigComp sau portofoliul european de competențe digitale;
- **avea performanțe** la locul de muncă: majoritatea locurilor de muncă presupun utilizarea unor instrumente și servicii digitale pentru a îndeplini sarcini specifice, cum ar fi procesarea de date, comunicarea, colaborarea, gestionarea proiectelor, crearea de conținut etc. Adulții trebuie să știe cum să folosească aceste instrumente și servicii în mod eficient, responsabil și sigur, respectând normele de conduită și de securitate digitală, precum și drepturile de proprietate intelectuală și de protecție a datelor personale;

- **aduce inovații** în domeniul de activitate: economia digitală oferă noi posibilități de creare și dezvoltare de produse, servicii și soluții inovatoare, care pot adăuga valoare și avantaj competitiv pe piața muncii. Adulții trebuie să fie capabili să exploateze potențialul TIC pentru a genera idei creative, a rezolva probleme complexe, a testa și implementa soluții, a colabora cu alți actori și a-și promova și disemina rezultatele.

Prin urmare, competența digitală este esențială pentru adulții care vor să se integreze și să progreseze pe piața muncii, deoarece le oferă acces la informații, educație, servicii și oportunități de angajare și de dezvoltare profesională, care depind tot mai mult de utilizarea TIC. Competența digitală nu este însă o abilitate fixă, ci una care trebuie actualizată și dezvoltată în mod constant, prin intermediul educației pentru adulți, care le poate oferi modalități diverse și flexibile de învățare a competenței digitale.

Rolul educației pentru adulți în dezvoltarea competenței digitale este crucial, deoarece educația pentru adulți le poate oferi oportunități de învățare formală, nonformală și informală, care să le permită să-și îmbunătățească competența digitală și s-o adapteze la nevoile și contextele lor specifice. Educația pentru adulți poate include:

- ◆ **cursuri online gratuite** (MOOCs), care le oferă acces la conținuturi educaționale de calitate, elaborate de experți în diferite domenii, cum ar fi informatică, programare, design, marketing etc. Aceste cursuri pot fi urmate în propriul ritm, în funcție de disponibilitatea și interesele adulților, și pot oferi certificate de competență digitală recunoscute la nivel internațional. De exemplu, proiectul Erasmus+ DigiCulture oferă adulților din industriile creative cursuri online gratuite pentru dezvoltarea competenței digitale;
- ◆ **resurse digitale deschise** (OER), care sunt materiale educaționale digitale, cum ar fi texte, imagini video, audio etc., care pot fi accesate, utilizate, modificate și redistribuite liber de către oricine în scopuri educaționale. Aceste resurse pot fi folosite de adulți pentru a-și îmbogăți cunoștințele și abilitățile digitale, precum și pentru a crea propriul conținut digital. De exemplu, platforma EPAL oferă adulților resurse digitale deschise pentru educația adulților în Europa;
- ◆ **workshopuri și evenimente**, reprezentând activități de învățare interactivă și colaborativă, care implică adulții în exerciții practice, jocuri de rol, studii de caz, simulări etc., pentru a-și dezvolta competența digitală într-un mod aplicat și contextualizat. Aceste activități pot fi organizate de instituții de învățare, organizații non-guvernamentale, companii etc. și pot fi realizate online sau offline. De exemplu, Universitatea Politehnică Timișoara a organizat un workshop pentru adulți despre utilizarea și integrarea elementelor digitale în educație, cultură și industrii creative;
- ◆ **proiecte inovatoare**, inițiative de învățare bazate pe proiect, care implică adulții în conceperea, implementarea și evaluarea de produse, servicii și

soluții digitale inovatoare, remediind o problemă sau o nevoie reală din societate. Aceste proiecte pot fi realizate individual sau în echipă și pot beneficia de sprijinul și mentoratul unor experți sau alți actori relevanți. De exemplu, Muzeul digital interactiv al științei și tehnologiei informaționale sau Spotlight Heritage Timișoara sunt proiecte inovatoare, care implică adulții în crearea și explorarea de conținut digital interactiv legat de istoria și patrimoniul local.

În concluzie, competența digitală este un factor-cheie pentru adaptarea adulților la lumea modernă, deoarece le oferă acces la informații, educație, servicii și oportunități de angajare și de participare socială, care depind tot mai mult de utilizarea TIC. Competența digitală nu este însă o abilitate fixă, ci una care trebuie actualizată și dezvoltată în mod constant, prin intermediul educației pentru adulți, care le poate oferi modalități diverse și flexibile de învățare a competențelor digitale.

Bibliografie:

1. Digital Culture – Perfecționarea competențelor digitale și îmbunătățirea incluziunii sociale a adulților în industriile creative – Cultură Digitală [online]. Disponibil: <https://elearning.upt.ro/ro/project/digital-culture-improving-the-digital-competences-and-social-inclusion-of-adults-in-creative-industries-2/> (accesat 25.11.2023).
2. Competențe și abilități digitale pentru viitor [online]. Disponibil: http://www.upt.ro/img/files/DCI/Revista_presei/14.12.2020_Competente_si_abilitati_digitale_pentru_viitor.pdf (accesat 25.11.2023).
3. SCHIFIRNEȚ, C. Educația adulților în societatea modernității tendențiale [online]. Disponibil: https://www.academia.edu/5926128/Educa%C5%A3ia_adul%C5%A3ilor_%C3%AEn_societatea_modernit%C4%83%C5%A3ii_tenden%C5%A3iale (accesat 26.11.2023)
4. Deceniul digital al Europei: obiective digitale pentru 2030 [online]. Disponibil: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/europes-digital-decade-digital-targets-2030_ro (accesat 25.11.2023).
5. Memorandumul de înțelegere în domeniul transformării digitale între Republica Moldova și România [online]. Disponibil: https://cancelaria.gov.md/sites/default/files/document/attachments/924_cs-age.pdf (accesat 26.11.2023).
6. BRAICOV, Andrei, CORLAT, Sergiu, GLOBA, Angela. ICT in enhanced learning: how to use ICT, Capitol în Monograph / Eds.: Danguole Rutkauskiene, Oleksandr Suk, Daina Gudoniene. Kharkiv: Planeta print, 2017. 309 p. ISBN 9786177229734.